

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

محسنات معنویة (۵)

جلسه ۷۵

استاد رفعتی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

محسنات معنویة (التوجیه)

توجیه یعنی: کلام به گونه‌ای بیان شود که احتمال دو معنای متضاد به طور مساوی درمورد آن برود؛ مثل مذمت و مدح، دعا و نفرین.

مثال: **خاط لی عمرو قباء - لیت عینیه سواء**

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

تعریف دیگر توجیه:

کلام به گونه‌ای باشد که شامل مجموعه‌ای از اصطلاحات علوم یا فنون، یا اسم‌هایی باشد که نظیر هم هستند شود.

مثال: **ولومک سیار و شرک یاسر - و وجهک عباس و خلقک مصعب**

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

فرق توریه و توجیه:

فرق توریه و توجیه (به معنای اول):

۱- توریه در لفظ واحد است؛ اما توجیه در ترکیب است.

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

۲- در توریه، مخاطب معنای نزدیک را ترجیح می‌دهد؛ اما در توجیه، هیچ‌کدام از معانی بر دیگری ترجیح ندارد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

محسنات معنویه (نفی الشیء بإیجابہ)

نفی بوسیله ایجاب یعنی: ظاهر کلام، اثبات چیزی برای چیز دیگر است؛ اما در باطن، از اصل نفی می‌کند.
مثال: یخرجونهم من النور الی الظلمات.

محسنات معنویه (القول بالموجب)

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv که دونوع است:

۱- قول به موجب یعنی: صفتی که در کلام غیر، برای شیئی اثبات شده و همراه با حکم است؛ توسط سامع، به شیئی دیگر منتقل شود؛ بدون اشاره به حکم.

مثال: یقولون لئن رجعنا الی المدینة لیخرجننا الأذل و لله العزة و لرسوله و للمومنین.

۲- حمل کلام غیر، به خلاف مرادش با ذکر متعلق.

مثال: وقالوا قد صفت منا قلوب - لقد صدقوا ولكن عن ودادی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv